

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.18. Sequuntur me. Indicium est ouium Christi gressus eius sequi: præsciti, sicut Balaam, cum asini sint, caudam affectant pauonis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

vno quod contingit : cum enim adolescens stemmate præclarus , sed vitæ ignobilis viro occurreret humili nato progenie , sed virtutibus sublimi , cæpit hunc adolescens habere despectum , producens in medium maiorum suorum profapiam nulli comparandam , illius autem stirpem ignobilem . Aulcultat illum alter patienter , tandem hæc respondet : Si mihi probro genus meum est , tu autem generi tuo . Hic D. Gregor. ô vir illustri-
sime hoc dictum me tibi ex animo effluit , caue . De-
iude hoc supposito suam profequitur oratione .
Si quis deformitatem , aut odoris foeditatem per
contumeliam obiceret , nihilne aliud responderes ,
quàm quod pater tuus forma pulchritudine excel-
lisset , aut suavissime oloro solius esset ? Si quis te
ut timidum & ignarum cavillis incesseret , nihilne
aliud diciturus esses , quàm quod maiores tui seponi-
ro in Olympia vicissent . &c. ? Accidit enim haud ra-
ro , ut quis pulchram auroque undique rellam cy-
tharam habens pessimè fides pulset : citius contra à
vili ac vulgare egregios modulus fundas . &c. Quid
refert aures cithara , si sonus audiatur dissonus ?
&c. Stulta de parentibus gloria , cum nulla sit
profapia tam illustris quæ non abiecta sua ha-
beat principia personas viles , illegitimas & spu-
ritias . Saul mulionem agebat , David patrem ag-
noscebat opilionem , Iephue de latrone natus
princeps populi à Deo constituitur . Arfaces ex
latrone Rex creatur Parthorum . Giges de pasto-
re ad regnum extollitur Lidorum . Valentinia-
nus primus Imperator filius erat fumum con-
tortoris Thamorlanus ex Bubulco Rex institui-
tur Tartarorum . Agastocles Rex Siciliæ de patre
producitur figulo .

XVII.
Multi
nobiles
ex igno-
bilibus
orti pat-
ribus.

Tullius hostilius prius ovium pastor post-
modum Rex Romanorum Maximus oves re-
xit : Maximus Pupinensis equorum erat calcea-
tor . Iustinus primus Imperator prius fuit Babul-
eus faberque lignarius . Genus cæteris illustrius
apud Indzos qui se filios gloriabantur Abrahæ
imo & Christi , ex Iuda prodiit qui ex illicito
conubitu filios progeniit de Thamat & Zaram ,
quam credunt fuisse Chananzam , atque ex illis
Saluator noster nasci dignatus est , generis sui
eminentiam suis referens operibus . Itaque si
parentes agnoscas nobiles , agnosces similiter &
multos ignobiles .

§. 18. Sequuntur me . Indiciu est oisium
Christi gressus eius sequi : præsciti , sicut Ba-
laam , cum asini sint , caudam affectant pa-
vonis .

Aliud prædestinatorum indicium hæc ver-
ba comprehendunt quæ Dominus de suis
profert oibus : Sequuntur me . Illud autè
colligemus , si consideremus argumentum D. Pa-
circa profundum prædestinationis arcana . Agit
igitur qualiter Deus quosdam prædestinet , alios
autem reprobet , & videamus quid sit , quod circa
prædestinatos ordinet . Quos præscit & prædesti-
navit conformes fieri imaginis filij sui , ut sit ipse
primogenitus in multis fratribus . Verbum hoc Præ-
scit (ut probat D. Aug .) non simplicem nobis & desi-
nadam indicat scientiam , sed scientiam cum ap-
probatione & electione . Quos præscit signi-
ficat , quos approbavit , dilexit , & elegit . Hoc est
iuxta phrasim S . Scripturæ & nominatum eiusdè
D. Paul . Non repulit Dominus plebem suam , quam
præscit , id est quam approbavit , & elegit ac dile-
xit . Et etiam Apostoli Petri : Electis advenis secu-
dum præscientiam Dei Patris . Itaque significat :
quos approbavit & sibi elegit ac dilexit , istos prædes-
tinavit quia secundum doctrinam Docto-
ris Angelici (nostro intelligendi modo) præcedit
prædestinatio . Quæ est ista prædestinatio ? Signi-
ficat quod eos , quos approbavit , & elegit , præde-
stinavit , decrevit & stabilivit ut conformes essent
imaginis filij sui vngeniiti Iesu Christi Domini
nostri , quem proposuit speculum & exemplar
prædestinatorum , quem omnes prædestinati te-
neantur imitari .

Axioma est Aristotelis Philosophiæ Doctores Aristoteli
quod in qualibet specie creaturarum in esse natu-
rali , Deus vnam creaturæ eminentioris Axioma
& publicè notis præcellentem prærogativis ; quæ Aristote-
lit velut causa exemplaris cæterarum omnium lis
i . huius speciei : quæ tantò magis vel minus erunt
perfectiores , quantò magis vel minus illi cõfor-
mes fuerint exemplari . Primum in vnoquoque ge-
nere , est causa cæterorum , ait Philosophus In gene-
re creatorum Spirituum statuit Deus supremum
Angelum , cæteris puriorem atque ab omni ma-
terialitate & alteratione , & mutatione magis di-
stantem ; tantò autem creatus Spiritus erit perfe-
ctor , quantò fuerit huic supremo conformior . In
genere corporu creaturæ cælum ut perfectius est
enim incorruptibile & inalterabile cui peregrina-
re nocere nõ possunt impressiones . Tantò verò
corpus

corpus illud perfectius, huic quanto similis. In genere lucis statim solum: est enim velut lucis lous vberimus. Tanto quidquam erit in hoc genere perfectius, quanto luci solis accedit proximus. In genere calidiorum creavit ignem &c.

Quod Deus egit in ordine nature, etiam egere voluit in ordine gratie. Posuit in hoc ordine aliquid in summo gradu perfectionis, cui cetera conarentur assimilari: & tanto erunt in hoc ordine perfectiora, quanto fuerint huic similia.

IV. Christus omnium est exemplar. Coloss. 1. 14. Apoc. 3. 14.

Hic Christus est Dominus noster totius caput sanctitatis, virtutis & gratie. Quia de causa ab Apostolo in prælo loco dicitur, *Primogenitus in multis fratribus*, id est inter filios Dei & alio loco: *Primogenitus omnis creaturae* & in Apocalypsi, *scipsum Deus principium creaturae Dei*. Hic est quæ pater statuit ut caput & causa sit exemplaris, cui conformari debent quicumque sunt imitandi: atque hoc est, quod ait Apostolus, quod prædestinavit Deus & decrevit, ut omnes electi consequerentur effectus electionis suæ & prædestinationis semper Christo similes efficiantur: ut quos Deus celo inferendos elegit, illis proponeret imaginem filij sui, quæ in vobis, quem imitari debeatis: e quem sequi doceatis, eius via vestra est conformanda, vestri debent pedes eiusdem insistere vestigijs: si imitari, debetis pietatem erga Deum, obedientiam erga patrem, charitatem erga proximos, patientiam in adversariis, vigilias in orationibus, puritatem in conversatione & in tantum tuam poteris certo conjicere prædestinationem in quantum te videris illi conformem, qui est primogenitus caputque prædestinatorum.

V. Quid significet quod Jacob vestes assumptas Esaus.

Ni fallor hystoriam tangit geminorum Jacob & Esau. Erat Esau natura primogenitus, præcedit autem Jacob illius maiorem obtinere per gratiam, quam illi Deus imbecabat, & ut pater suus illi daret benedictionem. Plenum hoc erat difficultatis, sed à Deo dispositum: quomodo igitur efficietur? Prudentissima Rebecca Jacob veliuit eo modo, ut Esau videretur, & non solum ad hoc pellicos manus collumque co. textit: intuper & eum vestibus Esau induit odoriferis, quas Esau custodiebat: *Vestibus Esau valde bonis, quas apud se domi habebat, induit eum*. Quia plura: sic filium composuit, ut non nisi Esau crederetur. Hoc schemate patrem accedit, petitque supplex benedictionem. Cui pater: fili mi, si hanc intendis signa tibi necessaria est, & conditiones primogeniti: huc accede, & hoc ipsum examine: Accedit Jacob, palpat pater illius manum & collum, & invenit, quod in ipsis similibus fratri ipse sit primogenitus. Notanter autem attendit Hieron. Bap. de Lanuza, Tom. III.

Spiritus S. quod Jacob, ut paternam assequeretur benedictionem & primogenituram, odoriferis fratribus sui se vestibus induit: *Statim ut sensit vestimentorum illius fragrantiam, benedixit illi, ait. Ecce odor filij mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus, dei tibi Deus de vere caeli, &c.* Profundum hic latet mysterium.

46

Omne bonum Jacob in hoc consilabat, quod maiorem obtineret, quod se in forma ac figura fratris sui primogeniti præstaret, & mater hoc ita disponeret ut fratris sui vestibus indueretur fragrantioribus. Hoc autem significat, si primogenituram ambias Christi, eius gloriam & regnum oportet te formam illius assumere, atque illo modo componere quo te movit Apostolus. *Semper mortificationem Iesu in corpore nostro circumferentes, ut & vita Iesu manserunt in corporibus nostris. q. d. Assume in te Christi mortificationem, ut ut quicumque voluerit vitam Christi habere exemplar, hoc in tua conspiciat. Vestes illas odoriferas & tunicas fragrantas, virtutes eius significat, & supremam fragrantiam: quas optime cognoscebat, qui illas ita subtiliter expendit. David inquam, quando Domino huic caelesti locutus sic canebat: *Myrrha & gutta & casta à vestimentis tuis, à domibus eburnis*. O princeps eminentissime, & æternitatis primogenite quam fragrantas sunt illæ tuæ vestes? Ex illis odor emanat suavissimus, imo myrrha & gutta & casta fragrantior, quo mille & mille corda confortentur. Quam suavis humilitas? Quam flagrans eius charitas, patientia & oratio? Quam odorifera erga patrem obedientia atque salutis peccatorum desiderium? Caput confortat & rostrum corrobora intellectum vitelque cordi subministrat. Has mater nostra servat & cel. sua. In altera Rebecca, in scripturis S. Scripturae de quibus David: *A domibus eburneis*, ad perpetuam in corruptionem. Vestes illas tu assume, ut vita tua conformetur vitam Christi, tua conversatio, tua opera, gressus tui Christum exemplar imitentur: hoc enim indicat tibi Apostolus, his verbis: *Imitumini Dominum & Iesum Christum*. Mystica illa animalia vatis Ezechielis, si quidem propriam signula haberent figuram, tamen miro sic modo eam habebant dispositam, ut unumquodque in se præferebat imaginem & simi induentem filij hominis, qui in medio eorum erat in similitudine electi: sic exponitur illud, quod ait Propheta illa considerans: *Similitudo hominis in eis*.*

VI. Christus induendus est à nobis. Cor. 4. 10.

144. 7.

Ro. 13. 14.

Ezec. 1. 9.

Pependit D. Ambrosius, prin. i. ps. verba: *Et erit p. sal. 1. 3. in aquam ignem, quod plan: aison est secus decem suis aquarum*. Quod mirum David loquatur de Christum Christo.

G g g g g

ignū
vi a
sij ar
berō
in exē
plum.

Christo, cuius expressa figura erat arbor vite
quā Deus collocavit in medio paradisi, idque
danno quodam artificio, ut omnes ex illa disce-
rent, atque in tantum ceteræ bonæ conferentur,
in quantum essent illi conferentes: Pulcherrimum
in medio lignorum arborum: quia et in medio dis-

centium. Et hoc est (si quis ille) quod David de
viro stavit, qui in hac vita per spem dicitur bea-
tus: Erit tanquam lignum, quod plantatum est se-
cus decursus aquarum, id est erit similis Christo,

qui sicut lignum plantatum secus decursus aquarum:
In ista
3. To. 1.

quæ in se habebat manentem gratiæ spiritualis
ubertatem, de quo dicitur: Iesus plenus Spiritu
Sancto, regressus est à Iordane. Atque in hoc tota
vestra sicut beatitudo, quod vobis imprimatis
Christi similitudinem, linguam vestram com-
plicitatis, oculos vestros refrænetis, pallus ves-
tros dirigatis, manus vestras emundetis, eius
vos charitate vestiat, & illi, qui vos persequi-
tur & odit, beneficia præstetis eximiora: illius
erga patrem suum cœlestem discretis obedetis, etiam
vos diuina illius in aduersitatibus conformando
voluntatis ex illius mortificatione cum vigilijs
& ieiunijs, vestrum feruet desiderium, ut in
omnibus Deo placeatis, fiatque illud, quod A-

post. ait: Sicut portamus imaginem terre, por-
tamus & cœlestis. Hoc autem ut verò verius ere-
dite: quod si prædestinati sitis, Christum sequi
vos oportet & imitari.

VIII.
Pessimi
petunt re-
gnū Dei.

O mente captos quosdam, imo plures, qui cœ-
lestem prætentunt intrare gloriam & tota fidu-
cia illud quotidie ingeminant: Aduenit regnum
sum: cum nihil sit illis minus cœli, quam ut
vitam suam & actiones Christo Domino conformet
exemplari: nam suis in omnibus placent
voluptatibus, student delicijs, indulgent vanita-
tibus, & pergit quocumque eos rapuerit appeti-
tus. Similes sunt illis, in quibus D. Ioan. nobis
figuram proponit reprobatorum, quæ feruentes
videntur ut ostendant bona sua esse desideria, &
quasi vitam suam desiderant, à Christo doceri in
eo quod tanti illis referebat, nimirum, in illius
perloax cognitione, atque ex alia parte omnes
eorum gressus, & opera, sunt illis opposita, dum
sua se regi passione maleuola patiuntur, atque
cœca voluntate, quæ intellectus eorum visus ob-
fuscat. Quam eleganter illos depinxit Apost.
imo deservit, de illis sic locutus: Multi ambu-
lant, quos scire debetis: (nunc autem scitis
dico) inimicos crucis Christi, quorum finis inter-
tus, quorum Deus venter est: Quot ambulat non
solum Christum non sequendo qui sibi baiulat
succeam, sed per oppositum, velut Christi cru-

cia inimici: Homines, qui præter ventrem suum
nullum alium adorant coluntque Deum, sibi
ipsis sacrificant, nihil aliud mente volunt, ni-
hil intendunt, nisi carnis delicias, opum argu-
mentum, scilicet voluptates: Et qui finis eorum
nisi mors sempiterna? Quorum finis interitus,
quod si contraria procedant via, quam Christus
ad contrarium oportet, ut terminum perueniant.
Christus proficiscitur ad Patrem & tendit ad cœ-
lū, qui contraria ingreditur via tandem in ba-
ratarum præcipitabitur. An cœlum vis iurare: il-
lū sequens, illum imitare eo tendentem.

Stultum dixeris Balaam: hic enim optimam
attendit sortem eorum, quibus Deus benedixit,
nec eandem cum illis capere vult viam, sed
oppositam illum audio suspirantem: Mortuar a-
nima mea morte iustorum, & sicut nonissima mea
horum similia illis in vita similis esse contemnit,
quibus tamen in morte cupit assimilari. Quot
huius sunt farinae homines? Ut sancti morti cu-
piunt, & exitum optant prædestinatorum, qui-
bus Deus benedixit: vitæ tamen mores in om-
nibus & per omnia volunt insequi contrarios. An
desideras ut tandem finias in æterna beatitudine,
& nihil aliud intendens, quàm tuis vacare deli-
cijs, indulgere vanitatibus, & Satana gressus
imitari? Quam acutus & facetus fuit ille patet
eremicola, qui hanc mortalium aduertens amen-
tiam, ad mundanas properavit mercatorum tur-
ba-celebrissimas, qui lingui suis gnauiter pro-
more suo rebus insudabant. Ad forum festinat,
atque necessarium sibi equum. Adducitur ad
stabilum, in quo multum emendi proponebantur:
inuictor illos, & ait: hic nullus est quem in-
quiro. Ad aliud deducit, ait: nec hic simili-
ter, cuius igitur formæ equum desideras? Quo-
to, respondet ille, talem cuius caput, aures, ocu-
li, collum, pectus, corpus & venter sit equi, ha-
beat autem eandem panonis pulchram & ocu-
latam, quæ omnium ad se alliciat oculos. Ride-
re omnes, & irridere virum. Patet mihi: quoniam
hæc mentis amentia? Vbi nam tetarum tales
crebris equos posse inueni? Hec vos miseros,
respondet, quàm multi in his mundanis tales in-
ueniuntur, imo vos omnes estis, quotquot huc
conuenistis. Dicite mihi, qualis est vita vestra?
An non ut iumentum: tota transigitur in cogitan-
do de potu, esu, delicijs, voluptatibus, sensualitate,
& appetituum vestrorum indulgentia, qui-
bus ut iumenta vos duci permittis. Vestri oculi
liberè diuagantur, est lingua effrenis, passus
inordinati, continuz lasciuiz, ibique solum vos
detinetis, vbi baculum cernitis, qui vobis possit
laicæ

IX.
Talis erat
Balaam.
Nu. 23. 30.

X.
Facerem
Eremico-
le dictū

XI.
Facerem
Eremico-
le dictū

XII.
Facerem
Eremico-
le dictū

XIII.
Facerem
Eremico-
le dictū

XIV.
Facerem
Eremico-
le dictū

XV.
Facerem
Eremico-
le dictū

XVI.
Facerem
Eremico-
le dictū

XVII.
Facerem
Eremico-
le dictū

XVIII.
Facerem
Eremico-
le dictū

latera contunderē: nihilominus eandem appetitū pavonis mortemque prædestinatorum. An ergo viuentes vt animalia immunda, desideratis vt hinc vestri cauda sit vt ut D. Franc. Diui Dominici D. Antonij alicorumque prædestinatorum? Hoc vestram arguit amentiam, atque de hac tu quoque charissime argueris: taliter enim qualiter visis cælum tibi, certo polliceris, & mortem speras sanctorum, qui vitam duxilli iumentorum. Atteude, quod si ad thronum glorie h. eleuandus, necesse est, vt Christum miteris & sequaris: nam de suis sic ouibus testatur: *Sequitur me.*

S. 19. Vitam æternam do eis. Illi velat symbolum præscitorum ostendunt se suspensos: illos etenim veritatis Dei constringit laqueus, ex quo se multi expediturunt, facti hæretici, ne illo constringerentur.

47 **E**t hoc tertium signum, quod Christus ouibus suis assignat: nempe, quod det illis vitam æternam, & iam in præsentī *Do eis.* Hæc est quædam participatio gaudij, solaminis & lætitiæ beatitudinis, quæ in anima sua potiuntur, prout declarabimus, signum inter alia maxime principale, ex quo colligere facile possis, vtrum aliquis sit prædestinatus: directè oppositum illi, quod D. Ioan. nobis in reprobatis his deservit: etenim illos milleis proponit tortos in anima doloribus & anxietatibus. Quam appositè nobis illos delineat, aux artos, suspensos, turbatos, inquietos, mille in corde suo cruciatibus exposito Christo Saluatore dicentes: *Quisquæ animam nostram tollit: Quousque tandem nos detines inquietos, turbatos, & suspensos? Miso modo declarant illi cordis sui penas & angustias, dum se suspensos esse declarant. Omnes nouimus, quanta pœna sit quam ille patitur, qui patibulo suspenditur ex contrarietate quam sustinet. Corporis pondus versus terram deprimit, tanto fortius, quanto est grauius: studens enim ad terram attingere, ipsum laqueus à parte superiori detinet ne pedem in terra defigat.*

In psal. post med. Expendit D. Chryl. dolorem, quò talis premitur inter terram cœlumque medius: si namque versus cœli partem vel superiorem conetur ascendere, illum corporis præpedit grauitas: si descendere & in plano consistere, non hoc illi laqueus permittit, quo collo suspenditur: vade in omnem partem vires adhibet nunc solum versus humeros attollendo, quasi qui laboret ascendere,

nec potest: & ex alia parte conatus ad terram a-
guando pedes pettingere, vt in illa subsistat, &
illi pariter est impossibile. Illi s. atende suspensio-
rum pœna cruciatos. Ex vna parte grauissimo
in anima pondere premebantur, quo de rsum
tendebant: ex altera leuico quo sursum attolle-
bantur. Quodnam est pondus anime? Respon-
dent D. Augustin. a. & Gregor. b. affectus est,
quo fertur in aliquid amore, vel odio, quo illud
execratur: *Amor meus pondus meum, illo feror.*
quocumque feror. Quam fortiter te trahit amor,
quo filios tuos complecteris, aut vxorem, aut tibi
charissimos? in hoc quis te detinebit? Deinde o-
dium, quo tuum exhorteris inimicum, quauis
te trahit vixibus vt illi malum mortemque desi-
deres? Nec loqui potes, nec bene de illo sentire,
sed nec illum muteri. Hoc pondere premebantur
illi affectu scilicet viæ propriæ, dignitatum, o-
pium, & facultatum: his enim complectebantur
quidquid habebant, & hoc tantummodo diligebant:
deinde odio flagrabant in Christum: vide-
batur enim illis ipse esse obliaculo, quo minus
his plene & pro voto suo fruerentur; vnde illum
abominabantur, sic vt nihil ita in mundo dete-
starentur.

Geniuis hos coloribus depingit Spiritus S. in
Libro Sapientie, ita ad litteram, vt illos ipsos
quasi conspiciere videatur, vt alter studeat Chri-
stum circumcingere, nobisque verba proponit,
quibus in concilio suo mutuo loquebantur, vt
annotarunt SS. Doctores D. August. a. D. Am-
brof. b. D. Cyprian. c. D. Prosper Aquit. n. d.
Circumueniamus istum: quentiam inuulsi. Ist nobis.
Contrarius est operibus nostris, & improperat
nobis peccata legis, & diffamat in nos peccata dis-
cipline nostræ &c. Factus est nobis in iraductionem
celestium nostrarum. Grauis est nobis etiam ad
videndum, &c. tanquam negates. Estimamus sumus
ab illo & abstinet se à vijs nostris, tanquam ab im-
mundis, &c. Declarat hic Spiritus sanctus va-
tinianum odium, quo Christum abominabantur,
& rationes receuset, quibus incidebantur, quæ
cum tanta sint, pondus constat esse ex eis, &
flumen immensum quale componitur, dum mul-
ti in illud riuuli conueniunt. Circumueniamus,
inquit, efficaciter hominem hunc, & corona
illum velut hostilem ciuitatem circumcingamus,
atque omnia in illum tormenta nostra bellica
dirigamus? *Circumueniamus istum.* Cum e-
nim subsidio sit pauperibus isque beneuolus,
nihil in commodum nostrum, lucrumque ope-
ratur: *Inuulsi est nobis.* Quomodo se nobis o-
stendit, nostrisque operibus aduersarium, nos
G g g g g 2 m. lo

Lib. 19.
Conf. c. 9.
Lib. 19.
Mor. c. 4.
II.
Amor &
odium
pondus.
III.
Iudæorum
cruciatos
exponitur
Sep. 2. 12.
a. L. 17. de
cin. c. 20.
b. lib. 12.
contra.
Faust. c. 44
b. L. de lo-
sep. c. 3.
in ps. 55.
c. Lab. de
no die Sina
& Sion
2. cont. In-
dæos c. 14.
d. Lib. de
predic. p.
1 c. 26.